

Finansdepartementet

Vår dato
09.03.2016

Vår referanse
2015/00447-4

Vår saksbehandler
Erling Holmeset jr/92443993

Deres referanse

Høring - NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet. Rapport fra grønn skattekommisjon

Norges Fiskarlag viser til Finansdepartementets brev av 09.12.2015 om høring - NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet. Rapport fra grønn skattekommisjon.

Norges Fiskarlag vil i denne høringsuttalelsen vektlegge problemstillinger som utvalget foreslår knyttet til CO₂-avgift og kvoter, samt avgift som virkemidler kontra frivillig avtaler, som dagens avtale om NOX, og forslag til positive incentiver for å nå klimamål.

CO₂-avgift og kvoter

Utvalget foreslår følgende når det gjelder CO₂-avgift og kvoter:

- Alle utslipp fra ikke-kvotepliktig sektor ilegges lik CO₂-avgift per tonn CO₂-ekvivalent.
- Det nye, generelle avgiftsnivået for klimagassutslipp settes lik gjeldende CO₂-avgift på bensin og diesel målt i kroner per tonn CO₂-ekvivalenter (420 kroner i 2016).
- CO₂-avgiften på mineralolje og avgiften på HFK og PFK settes opp til det nye, generelle avgiftsnivået for klimagassutslipp.
- Reduserte satser og fritak fra eksisterende avgifter oppheves og det ilegges CO₂-avgift på nivå med det nye, generelle avgiftsnivået for klimagassutslipp. Dette gjelder:
 - Gass til veksthusnæringen, innenriks sjøfart og offshorefartøy
 - Mineralolje til fiske og fangst i nære farvann
 - Utslipp av naturgass (metan) i petroleumsvirksomhet
 - Spillolje
- Etter 2020 settes den generelle CO₂-avgiften på nivå med det som er nødvendig for å nå det nasjonale utslippsmålet for ikke-kvotepliktig sektor på en kostnadseffektiv måte. Det innebærer at CO₂-avgiften settes lik prisen på EUinterne fleksible mekanismer, eventuelt på nivå med det som er nødvendig for å nå et innenlandsk utslippsmål for ikke-kvotepliktig sektor.
- Kvotepliktig utslipp bør i prinsippet ikke ilegges CO₂-avgift. Utvalget foreslår likevel å beholde avgiften for de som i dag har både avgift og kvoteplikt (petroleumsvirksomhet og luftfart) og sette avgiftsnivået ned i takt med at kvoteprisen stiger.

Fiskeflåten og sildemelindustrien rammes i første omgang ved at dagens fritak for CO₂-avgift fjernes, noe som utvalget har beregnet til økte kostnader på hhv. omlag 130 mill. kroner og 10 mill. kroner.

Gitt EUs målsetting om 30 pst. utslippsreduksjon i ikke-kvotepliktig sektor, vil dette fram til 2030 kunne gi en CO2-avgift som er vesentlig høyere enn gjeldende CO2-avgift.

Norges Fiskarlag mener at alle sektorer inklusiv fiskeflåten, må bidra til reduksjon av klimagasser. På dette område er det en positiv utvikling. Statistisk Sentralbyrå sin utslipps- og petroleumsstatistikk viser at CO2-utslippene allerede er på vei ned i fiskeflåten. Dette har sammenheng med reguleringsmessige endringer, struktureringen av fiskeflåten og modernisering av flåten, herunder fornying til mer klimavennlige kjøle- og fryseanlegg. Den målbare effekten av disse tiltakene vil fortsette i kommende år.

Fiskarlaget mener at myndighetene kan redusere utslippene fra flåten ytterligere uten avgifter som virkemiddel. Fiskarlag mener videre at utvalgets forslag om å oppheve fritaket for CO2-avgift for fiske og fangst i nære farvann, er et lite målrettet virkemiddel, og vil ha utilsiktede effekter. Vi kan ikke se at kommisjonen har drøftet ringvirkninger tilstrekkelig. Fiskarlaget er sterkt kritisk til at det innføres både særnorske og særeuropeiske avgifter i en næring som konkurrerer både i EU og globalt. Norges Fiskarlag mener at en CO2-avgift for fiskeflåten og fiske- og sildemelindustrien, vil kunne føre til:

- At en større del av landingene av fisk vil skje til land der fiskeflåten ikke blir pålagt CO2-avgift, eller lavere avgift. Dette vil redusere aktiviteten i norsk fiskerinæring og de norske CO2-utslippene, men ikke de globale CO2-utslippene.
- En avgiftspliktig norsk fiske- og sildemelindustri får svekket konkurransevne, noe som i verste fall kan føre til nedleggelse av industri. Det vil svekke norsk fiskerinæring og øke landingene utenlands.
- Flåten får øke seilingstid og økte utslipp av CO2.

Norges Fiskarlag mener at en klimapolitikk må ta hensyn til hvilke virkemidler som er mest kostnadseffektiv for den enkelte næringen, samtidig må ringvirkninger av aktuelle virkemidler tilstrekkelig utredes. Fiskarlaget viser til at frivillige avtaler som f.eks. NOx-avtalen så langt har fungert, og det er ingen garanti for at avgifter på NOx utslipp ville ha gitt samme virkning.

Norges Fiskarlag mener at det må stimuleres til at fond- og støtteordninger som har gitt teknologisk utvikling må styrkes, eksempelvis innenfor Enova, Fiskeri- og havbruksnæringens Forskningsfond, Forskningsrådet og Skattefunn. Videre må støtteordninger for teknologisatsing være langsiktige, og virkemidler må følge et prosjekt fra forskning til kommersialisering.

Fiskarlaget vil etterlyse positive incentiver for å nå klimamål. Beregninger foretatt for utvalget viser at avgifter alene ikke kan bidra til oppfylning av klimamål, uten dramatiske konsekvenser for norsk næringsliv. På samme måte vil konsekvensene av at den norske fiskeflåte skal tilpasse seg en særnorsk CO2-avgift være store.

Avgifter på utslipp av NOx og SO2

Utvalget viser til at NOx-avgiften skal bidra til kostnadseffektive reduksjoner i utslippene av NOx og til at Norge oppfyller sin utslippsforpliktelse etter Gøteborgprotokollen. Svoveldioksid (SO2) skal bidra til å redusere utslippene av svoveldioksid (SO2). De to avgiftene har fellestrekk ved at de ikke omfatter alle utslipp, og ved at det er betydelig geografisk variasjon i de marginale skadekostnadene ved utslippene de skal prise.

Deler av norsk næringsliv, herunder havfiskeflåten, har inngått avtaler med myndighetene om utslippsreduksjoner mot at de fritas for avgift. NOx-avtalen omfatter det meste av industrien, og innebærer at det betales medlemsavgift til et NOx-fond som i sin tur finansierer utslippsreduksjoner. Denne NOx-avtalen har bidratt til utslippsreduksjoner og mindre motstand mot miljøkrav i industrien.

Utvalget mener det er grunn til å tro at de samfunnsøkonomiske kostnadene ved utslippsreduksjonene har vært høyere enn nødvendig. Det har sammenheng med at medlemsavgiften er høyere for

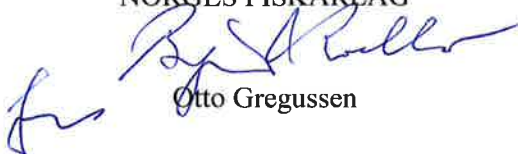
petroleumssektoren enn for andre sektorer og at de tiltakene som støttes av fondet ikke nødvendigvis er de rimeligste.

Utvalget mener videre prinsipielt sett at avgift er et bedre virkemiddel for å oppnå kostnadseffektive utslippsreduksjoner enn avtaler med rett til avgiftsfritak. Avtalene innebærer at medlemsavgiftene fra industrien benyttes til å finansiere tiltak for å redusere utslippene. Med en avgift vil industrien både betale miljøavgift på utslippene og finansiere tiltak for å redusere utslippene. Utvalget anbefaler at bruken av miljøavtaler, herunder avtalene for NOx og SO2, evalueres før nye avtaler inngås. Utvalget mener at i evalueringen bør det legges vekt på kostnadseffektive utslippsreduksjoner og prinsippet om at forurenser betaler.

Fiskarlaget viser til at med dagen miljøavtale om NOx er utslipp til nå er blitt redusert med 30.500 tonn. Det er 20 % av Norges nåværende NOx-utslipp. Norske forpliktelser etter Gøteborg-protokollen er oppfylt også for 2020. Fiskarlaget mener det er grunn til å stille spørsmål ved om en avgift på dette området slik utvalget foreslår, ville ha bidradd til samme effekt uten dramatiske konsekvenser. Dette er ikke sannsynliggjort av kommisjonen. Fiskarlaget mener at dagens miljøavtale om NOx er gjennomført på en kostnadseffektiv måte.

Norges Fiskarlag viser til at NOx-utslippene i fiskeflåten går ned bl.a. på bakgrunn av tiltak innenfor næringslivets NOx-fond, teknologiutvikling og strukturtiltak. NOx-fondet er et virkemiddel som har fungert godt, og må videreføres og eventuelt utvides. Fiskarlaget mener at å fjerne og eventuelt gjeninnføre et virkemiddel som virker, vil være kostbart og ineffektivt. Klimavirkemidler må være langsiktige.

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Otto Gregussen

Erling Holmeset jr.

Kopi til: Landsstyret
Medlemslag
Nærings- og fiskeridepartementet

Vedlegg: